

Nová výstava

Čierne diery v MMB:

Dlaždice Bratislavy a umenie nápodoby

Bratislava, 30. mája 2024: Nová výstava Múzea mesta Bratislavy (MMB), ktorá vznikla v spolupráci s o.z. Čierne diery prepája históriu bratislavských dlažieb a obkladov s predmetmi v zbierkach Múzea mesta Bratislavy. Cieľom výstavy je poukázať na inšpiračné zdroje umeleckého remesla a interiérového dizajnu, ktorými sú prírodné materiály. Obdiv k prírode viedol celé generácie vynálezcov a výtvarníkov k vytváraniu nových materiálov a umeleckoremeselných techník. Ich odkaz nachádzame aj v dizajne obkladových materiálov bratislavských domov.

Výstava vychádza z výskumu dvojice Julia Itin a Štefan Cipár, ktorým sa podarilo dostať do niekoľkých stoviek domov v širšom centre Bratislavy, a zdokumentovať a popísať exempláre obkladov a dlažieb datované od polovice 19. storočia až do polovice 20. storočia. Tie nachádzali počas trojročného obdobia výskumu v lokalitách ako Staré Mesto, Palisády, Obchodná ulica, Hlavná stanica, Blumentál, ale aj Rača alebo Vajnory.

„Výskum bratislavských dlaždíc, ktorý vznikol z obyčajnej ľudskej zvedavosti pri prechádzkach po Bratislave, sa stal trochu prekvapivým knižným bestsellerom. Ukázali sme tisícim ľuďom, čo sa nachádza za fasádami domov v širšom centre Bratislavy. A pokúsili sme sa prepojiť nájdenu krásu s príbehmi obyvateľiek a obyvateľov, ktorí na týchto adresách žili. Sme radi, že teraz tento výskum dlaždíc prepojíme so širšou témou predmetov, aké sa v minulosti vyskytovali v domácnostiach,“ povedal Martin Lipták, predseda združenia Čierne diery a jeden z autorov knihy spoločne s Juliou Itin a Štefanom Cipárom.

Kurátorka MMB, Jana Švantnerová „spárovala“ nálezy dlaždíc s predmetmi v zbierkach MMB. Jej kreatívny výber na základe vizuálnej súvzťažnosti odkazuje na dlhodobú tradíciu imitovania a napodobovania luxusných materiálov alebo techník z rôznych období ako napríklad renesancia či secesia. Výskum bratislavských dlažieb sa tak prepája s ďalšími artefaktmi v interiéroch, ktoré imitovali napríklad korytnačinu, polodrahokamy či techniky úpravy skla a keramiky.

„Zamyslenie sa nad mimetickými postupmi v dejinách umenia nám zároveň umožňuje dozvedieť sa viac o vzoroch nápodoby, a o význame a hodnote, ktoré im pripisovala a pripisuje spoločnosť. Vďaka keramickým obkladom a dlažbám sa nám otvára svet rafinovaných techník a materiálov ako marketéria pietre dure či irizované sklo a lityalín,“ uvádza Jana Švantnerová, kurátorka výstavy.

Vo výstavnom priestore tak zároveň pre návštevníkov a návštevníčky vzniká akási vizuálna hra nachádzania podobností medzi dizajnom historických keramických obkladov, technikami a materiálmi použitými na

predmetoch zo zbierok MMB a originálmi prírodných materiálov. Ukážky minerálov, nerastov a živočíchov obohatia výstavu vďaka spolupráci so SNM – Prírodovedným múzeom.

Do výstavy sú zasadené aj dve intervencie súčasného umenia. Prvou je séria fotografií od fotografky Jany Hojstričovej s názvom *Unavená domácnosť*, druhou objekt a video umelca a aktivistu Ota Hudeca s názvom *Maskot a Back to where I belong*. Hojstričová aj Hudec v týchto dielach naplno využívajú potenciál nápodoby materiálov.

Súčasťou programu k výstave počas jej trvania budú aj komentované prechádzky za bratislavskými dlažbami organizované o. z. Čierne diery. Konkrétne termíny budú včas zverejnené na webe a sociálnych sieťach.

Tiráž:

Kurátorka: Jana Švantnerová

Texty: Julia Itin, Martin Lipták, Jana Švantnerová, Bronislava Voleková

Fotografie: Štefan Cipár

Performatívne médiá: Jana Hojstričová, Oto Hudec

Architektonické riešenie: Peter Liška & Andrea Ďurianová

Grafický dizajn: Barbara Kowalczuková

Odborná spolupráca: Zuzana Francová, Marta Janovičková, Ján Kautman

Zbierkové predmety: Múzeum mesta Bratislavy, SNM – Prírodovedné múzeum, SNM – Múzeum Červený Kameň, Východoslovenská galéria, súkromné zbierky Štefana Cipára, Štefana Holčíka, Jany Hojstričovej, Julie Itin a Jána Kautmana

Kontakt pre médiá:

Mgr. Katarína Selecká

Manažérka PR a marketingu

katarina.selecka@mmb.sk

+421 2 5910 08 38 alebo 0902 972 390

.....
O MMB:

Múzeum mesta Bratislavy je s viac ako 155-ročnou tradíciou (1868) najstarším nepretržite pôsobiacim múzeom na Slovensku. V súvislosti so svojím zameraním spravuje mimoriadne diferencovaný a široko štruktúrovaný zbierkový fond (obsahuje viac ako 120-tisíc predmetov). Tvoria ho historické, archeologické, umeleckohistorické a etnografické artefakty, ktoré dokumentujú históriu mesta Bratislavy, fungovanie a rozvoj remesiel, priemyslu, vinohradníctva, správu mesta či podoby jeho kultúrneho a spoločenského života.

Okrem tematických stálych expozícií múzeum spravuje aj národnú kultúrnu pamiatku hrad Devín, ktorý patrí k najnavštevovanejším hradným objektom na Slovensku, a lokalitu Antická Gerulata v Rusovciach, ktorá bola v roku 2021 vďaka svojmu významu zapísaná do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Súčasťou zbierkového fondu je aj hodnotný súbor literárnych zbierok, ktoré tvoria pozostalosť Janka Jesenského.

Múzeum mesta Bratislavy sa rozvíja ako moderná kultúrna a pamäťová inštitúcia, ktorá je zdrojom poznania dejín Bratislavy, miestom dialógu medzi minulosťou, súčasnosťou, ale aj obyvateľmi a obyvateľkami mesta. Citlivo vníma svoju úlohu pri definovaní a reflexii identity mesta či budovaní priestoru pre sociálnu inklúziu a trávenie voľného času, ktorý bude opakovane zaujímavý aj pre domáce publikum. MMB chce byť aktívnou súčasťou diania v meste a svoje témy a obsahy sprostredkúvať cez súčasné formy komunikácie a programov.